

Aan:
Mevrouw M. de Jong

In afschrift aan:
Provinciale Staten van Utrecht

DATUM 21-12-2021
NUMMER 823C1B93
UW BRIEF VAN 22-11-2021
UW NUMMER n.v.t.
BIJLAGE n.v.t.

DOMEIN SLO / Milieu / Opdrachtgeversunit
CONTACTPERSOON mr. M.J.C. Schouten
DOORKIESNUMMER 06-21124689
E-MAILADRES maurits.schouten@provincie-utrecht.nl
ONDERWERP BEANTWOORDING SCHRIFTELIJKE VRAGEN
Beantwoording vragen naar aanleiding van rapport
'Investico' over adequaat toezicht en handhaving op
milieucriminaliteit in onze provincie (d.d. 22-11-2021)

Geachte mevrouw De Jong,

Wij ontvingen van uw fractie zes vragen naar aanleiding van het in de aanhef genoemde recente rapport van 'Investico'. De VVD-fractie stelde ons hierover gelijksoortige schriftelijke vragen ex art. 47 RvO. Uit een oogpunt van zorgvuldigheid / eenduidige beeldvorming, heeft uw fractie tijdens de vergadering van de Statencommissie M&M op 1 december jl. ermee ingestemd om ook uw zes vragen schriftelijk af te doen. Hierna herhalen wij telkens eerst uw vraag. Cursief treft u vervolgens per vraag ons antwoord aan.

- 1. Heeft uw college kennisgenomen van het onderzoek van Investico waarin verslag wordt gedaan van nader onderzoek op basis van het rapport van de commissie Van Aartsen?**

Antwoord:

Ja, inderdaad, daar hebben wij kennis van genomen.

- 2. Herkent uw college het beeld dat in het rapport wordt geschetst dat er sprake zou zijn van te weinig toezicht en het weinig tot niet opleggen van boetes? Zo ja, in welke delen herkent uw college zich en welke acties worden daarop ondernomen? Zo nee, waarin herkent uw college zich niet en waarom niet?**

Antwoord:

Nee, slechts zeer ten dele. Daartoe eerst een algemene opmerking. Het (zoals in onderzoeksrapporten wel vaker gebeurt) samenvattend met cijfergemiddelden weergegeven van jaarrond gerealiseerde bezoekfrequenties aan Wet milieubeheer bedrijven en in verband daarmee opgelegde boetes, heeft vaak enige toelichting. Weinig bedrijven zijn immers precies hetzelfde. Veel hangt ook af van de gehanteerde definitie welk soort bedrijven objectief inderdaad als (erg) milieubelastend zijn aan te merken. Een vaak gehanteerde grofmazige indeling in bedrijfs categorieën is die van zogenoemde gemeentelijke bedrijven, provinciale bedrijven en risicovolle (Brzo-)bedrijven. Het verschil in impact op de leefomgeving van een klein administratiekantoor, een groot afvalverwerkingsbedrijf of bijvoorbeeld een olieraffinaderij, is fors. Een bedrijf in de lichtste categorie wordt daarom veelal slechts één keer per 10 jaar bezocht (soms nog iets minder), provinciale bedrijven in 95% van de gevallen minstens éénmaal per jaar of vaker (al naar gelang het geconstateerde toezichtseffect), en het reilen en zeilen bij Brzo-bedrijven wordt nog veel frequenter door toezichthouders gemonitord. Omgevingsdiensten werken daarbij hetzij programmatisch, hetzij op basis van een combinatie van periodieke

controleresultaten, naleefgedrag en geobjectiverde milieurisico's. Last but not least speelt ook het aspect prijs – prestatie een rol (d.w.z. de redelijkerwijs te verwachten milieuhygiënische winst per gecontroleerd bedrijf x het betreffende uurtarief).

Als gezegd, herkennen wij ons maar zeer ten dele in het rapport. Wij kunnen namelijk alleen reageren voor zover het Wet milieubeheer bedrijven betreft waarvoor wij als provincie zelf het bevoegde gezag zijn. Dat aantal bedrijven is op maximaal vijftien handen te tellen. Het naleefgedrag van al deze bedrijven is voldoende tot goed. Geconstateerde overtredingen worden vrijwel altijd tijdig ongedaan gemaakt. Wij hebben geen zicht op de VTH-situatie bij gemeentelijke Wet milieubeheer bedrijven. Dat zijn er duizenden. Hiervoor is al aangegeven met welke frequentie provinciale bedrijven en risicovolle (Brzo-)bedrijven jaarlijks bezocht worden. Die frequentie is vrij hoog.

Wat betreft de weergave in de publicatie over het feit dat er bij de RUD Utrecht per 1.000 bedrijven 72 bedrijven in overtreding zouden zijn (en er bij 22 van de 10.000 bedrijven een straf is opgelegd) en er bij de ODRU per 1.000 bedrijven 92 bedrijven in overtreding zouden zijn (waarbij er bij slechts 2 van de 10.000 bedrijven een straf is opgelegd), ontvingen wij van beide omgevingsdiensten de verklaring dat zij geen herkenning hebben aan de (al dan niet berekende) getallen waaraan wordt gerefereerd. Aanvullend heeft de RUD Utrecht te kennen gegeven dat, om het milieudoel te bereiken, in 90-95% van de overtredingen kan worden volstaan met een waarschuwing of een voornemen last onder dwangsom op te leggen. ODRU en RUD Utrecht zijn wel van mening dat strafrecht vaker ingezet zou kunnen worden wanneer het bestuurlijke traject in voorkomende situaties niet passend of niet voldoende is. De RUD Utrecht is, zo vernemen wij, bezig om hiertoe de inzet van Boa's te reorganiseren. De ODRU is in 2021 al bezig geweest om haar strafrechtelijke inzet uit te breiden en te versterken.

Tenslotte nog een enkele opmerking over het in de vraag genoemde onderdeel 'boetes'. Inderdaad is het zo, dat het jaarlijks opgelegde aantal boetes niet groot is. Dat heeft, mede in het licht van de Landelijke Handhavingsstrategie (LHS), als reden, dat bij het overgrote deel van de geconstateerde overtredingen (90-95%) kan worden volstaan met hetzij een waarschuwing, hetzij toezending van een voornemen tot het opleggen van een last onder dwangsom. Beide dwangmiddelen leiden vrijwel altijd tot het tijdig beëindigen van de overtreding.

- 3. In het artikel wordt een situatie geschetst in Oudewater. Valt deze situatie onder de verantwoordelijkheid van de provincie of de gemeente? In het eerste geval, wat is de betrokkenheid geweest van de provincie? In het tweede geval, welke rol heeft de provincie hierbij genomen? Heeft uw college de ODRU dan wel gemeente hierop aangesproken vanuit uw toezichthoudende rol? Zo ja, waar bestond dit uit? Zo nee, waarom niet?**

Antwoord:

Bedoeld bedrijf valt onder de verantwoordelijkheid van de gemeente Oudewater. De ODRU voert bij dit bedrijf de VTH-taken uit. De ODRU heeft ons medegedeeld dat zij al ruim twintig jaar betrokken is bij de ontwikkelingen rond dit bedrijf, de zorgen van de omwonenden ook goed kent, en die ook serieus neemt. De ODRU besluit haar reactie met het volgende:

'In goede samenwerking met de gemeente zijn we kritisch op de vergunningverlening en alert bij toezicht en handhaving. Hierbij is de insteek om in het bijzonder aandacht te hebben voor de effecten op de gezondheid voor de omwonenden. Het bedrijf voldoet aan de geldende milieuwet- en regelgeving. Dat wil niet zeggen dat door de korte fysieke afstanden er soms geen overlast wordt ervaren.'

Resumerend: Het bedrijf is niet in overtreding en de ODRU is volledig 'in control'. Daarom is in deze situatie voor ons als provincie geen rol weggelegd.

- 4. Kunt u een gedetailleerd overzicht geven van de boetes die de afgelopen 5 jaar zijn opgelegd door zowel de RUD, de ODRU en de OD NZKG? En hetzelfde voor lasten onder dwangsom? Kunt u aangeven hoeveel bedrijven in totaal toezicht en handhaving zou moeten plaatsvinden en heeft plaatsgevonden? Hoeveel zijn er daarvan geëffectueerd?**

Antwoord RUD Utrecht: *Van de RUD Utrecht is de volgende reactie ontvangen:*

- Bestuurlijke strafbeschikking milieu (BSBM): 2018 (3 stuks), 2019 (5 stuks), 2020 (geen), 2021 (2 stuks);
- Last onder dwangsom (besluit): 2018 (33 stuks), 2019 (26 stuks), 2020 (31 stuks).

Antwoord Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied: Van de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied ontvingen wij, met als uitgangspunt een 13-tal Brzo-bedrijven, de volgende antwoorden:

- Strafrecht (proces-verbaal): 2017 (2 stuks), 2018 (5 stuks), 2019 (4 stuks + 1 keer sepot), 2020 (3 stuks) en 2021 (één proces-verbaal en één in de maak);
- Bestuursrecht (last onder dwangsom): 2017 (6 stuks), 2018 (6 stuks), 2019 (3 stuks), 2020 (4 stuks) en 2021 (1 keer een voornemen opgelegd; half december 2021 wordt deze definitief opgelegd).

Diverse lasten onder dwangsom die in eerdere jaren zijn opgelegd, zijn ook nu nog van kracht. Bij een geconstateerde overtreding wordt dit doorgegeven aan de provincie Utrecht, zodat een inning hierop kan plaatsvinden. Door de jaren heen stonden er gemiddeld twee bedrijven in het Utrechtse (meerjarig) onder verscherpt toezicht.

Antwoord van de ODRU: Hieronder de reactie van de Omgevingsdienst Regio Utrecht (ODRU):

- Bestuurlijke strafbeschikking milieu (BSBM): 2020 (45 stuks), 2021 (17 stuks);
- Strafrecht (proces-verbaal): 2020 (2 stuks), 2021 (9 stuks);
- Bestuursrechtelijke handhaving (last onder dwangsom): 2017 (33 stuks), 2018 (29 stuks), 2019 (35 stuks) en 2020 (32 stuks);
- Milieucontroles: De ODRU werkt programmatisch. Dit betekent onder andere dat er geen standaard controlefrequentie is, maar dat milieurisico's / naleefgedrag bepalend zijn bij de beoordeling welke bedrijven gecontroleerd worden in een bepaald jaar. Aantal milieucontroles (met uitzondering van de hercontroles): 2017 (2571 stuks), 2018 (2153 stuks), 2019 (2101 stuks) en 2020 (1704 stuks).

5. In de antwoorden op onze technische vragen bij de begroting over de rapporten van de AR en de commissie van Aartsen is het antwoord van GS dat deze worden meegenomen in de jaarlijkse opdrachtverlening. Kunt u PS inzicht geven op welke wijze dat is gebeurd?

Antwoord:

Op dit moment wordt gewerkt aan de jaarlijkse opdrachtverlening aan de RUD Utrecht en de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied. Het Uitvoeringsprogramma VTH 2022 wordt begin januari 2022 aan ons ter vaststelling aangeboden. Zoals te doen gebruikelijk zenden wij het jaarprogramma vervolgens ter informatie toe aan Uw Staten. In de Statenbrief bij het Uitvoeringsprogramma VTH 2022 zullen wij inzicht geven hoe de informatie uit de rapporten is meegenomen.

6. In de antwoorden op onze technische vragen bij de begroting over optimalisatie van de handhaving en de samenwerking tussen de ODRU en RUD, waarover in de begroting gesproken wordt, geeft uw college als antwoord dat er desgewenst een informatiesessie plaats kan vinden in de eerste helft van 2022. Is het mogelijk deze op korte termijn, dat wil zeggen nog dit jaar, plaats te laten vinden?

Antwoord:

Het is helaas niet mogelijk een informatiesessie te organiseren in 2021. Beoogd is om de sessie breder te organiseren met ook aanwezigheid van raadsleden van de 26 gemeenten. Wij kijken daarom naar een passende datum in relatie tot de gemeenteraadsverkiezingen in maart. Wij denken daarom nu aan mei 2022.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Utrecht,

Voorzitter,
mr. J.H. Oosters

Secretaris,
mr. drs. A. G. Knol-van Leeuwen